

Regeringens proposition

2004/05:8

Prop. 2004/05:8

Förlängd försöksverksamhet med ändrad regional an- Prop.
svarsfördelning i Skåne län och Västra Götalands län 2004/05:8

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 7 oktober 2004

Thomas Östros

Lars-Erik Lövdén
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Under tiden den 1 juli 1997–31 december 2002 genomfördes en försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning i Kalmar, Gotlands och Skåne län. En sådan försöksverksamhet genomfördes även i Västra Götalands län under tiden den 1 januari 1999–31 december 2002. Riksdagen har sedermera beslutat att försöksverksamheten skall fortsätta till och med den 31 december 2006 i Skåne län och Västra Götalands län.

I propositionen föreslås att försöksverksamheten i Skåne län och Västra Götalands län skall fortgå till och med utgången av 2010.

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	3
2	Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1414) om försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning	4
3	Ärendet och dess beredning.....	6
4	Förlängd försöksverksamhet	7
5	Ikraftträdande	8
6	Ekonomiska konsekvenser	8
Bilaga 1	Lagförslag i promemorian Förlängd försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning i Skåne och Västra Götalands län	9
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanser	10
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 7 oktober 2004.....	11

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2004/05:8

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1996:1414) om försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1414) om försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1996:1414) om försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning

dels att 1 och 3 §§ skall ha följande lydelse,

dels att ikraftträdandebestämmelsen skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Under tiden den 1 juli 1997–31 december 2002 skall det enligt bestämmelserna i denna lag genomföras en försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning i Kalmar, Gotlands och Skåne län.

Under tiden den 1 januari 1999–31 december 2002 skall en sådan försöksverksamhet genomföras även i Västra Götalands län.

Under tiden den 1 januari 2003–31 december 2006 skall försöksverksamheten fortsätta i Skåne län och Västra Götalands län.

Under tiden den 1 januari 2003–31 december 2010 skall försöksverksamheten fortsätta i Skåne län och Västra Götalands län.

3 §²

Med regionalt självstyrelseorgan avses i denna lag

1. i Kalmar län det regionförbund som bildas enligt lagen (1996:1415) om försöksverksamhet med regionförbund i Kalmar och Skåne län,

2. i Gotlands län Gotlands kommun,

3. i Skåne län under tiden den 1 juli 1997–31 december 1998 det regionförbund som bildas enligt lagen om försöksverksamhet med regionförbund i Kalmar län och Skåne län och under tiden den 1 januari 1999–31 december 2006 landstinget, samt

4. i Västra Götalands län landstinget.

Med regionalt självstyrelseorgan avses i denna lag *landstinget*.

¹ Senaste lydelse 2002:41.

² Senaste lydelse 2002:41.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1997 och gäller till utgången av år 2006.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1997 och gäller till utgången av år 2010.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

3 Ärendet och dess beredning

Riksdagen beslutade under hösten 1996 och våren 1997 att en försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning skulle genomföras i Gotlands, Kalmar, Skåne och Västra Götalands län t.o.m. utgången av 2002 (prop. 1996/97:36, bet. 1996/97:KU4, rskr. 1996/97:77, prop. 1996/97:108, bet. 1996/97:BoU13, rskr. 1996/97:228).

En parlamentarisk kommitté – Parlamentariska regionkommittén – har utvärderat försöksverksamheten. I oktober 2000 lämnade kommittén sitt slutbetänkande Regionalt folkstyre och statlig länsförvaltning (SOU 2000:85). Riksdagen beslutade i januari 2002 att försöksverksamheten skulle avslutas den 31 december 2002 (prop. 2001/02:7, bet. 2001/02:KU7, rskr. 2001/02:138). I stället skulle det fr.o.m. 2003 vara möjligt för kommuner och landsting i samtliga län att bilda kommunala samverkansorgan. Riksdagen beslutade också att den i försöksverksamheten ingående uppgiften att besluta om fördelning av statsbidrag till regionala kulturinstitutioner skulle återföras till Statens kulturråd när försöksverksamheten upphör.

I fråga om Skåne och Västra Götalands län beslutade dock riksdagen att försöksverksamheten skulle förlängas i samma form som tidigare t.o.m. utgången av 2006, då det ansågs ligga ett värde i att försöksverksamheten i Skåne och Västra Götalands län fick fortgå helt oförändrad under ytterligare en mandatperiod (a. bet.).

Regeringen beslutade i november 2003 att försöksverksamheten i Skåne och Västra Götalands län skall utvärderas (Fi2003/6216, Fi2003/6217). Utvärderingarna genomförs av Högskolan i Halmstad och Statskontoret. Uppdragen skall senast den 31 december 2004 slutredovisas till regeringen (Finansdepartementet). Under arbetets gång skall Högskolan i Halmstad och Statskontoret hålla bl.a. Ansvarskommittén informerad om utfallet av utvärderingarna.

Inom Regeringskansliet (Finansdepartementet) har utarbetats promemorian Förlängd försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning i Skåne och Västra Götalands län. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 1*.

Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 2*. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Finansdepartementet (dnr Fi2004/2504).

Lagrådet

Lagen (1996:1414) om försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning har granskats av Lagrådet på konstitutionsutskottets initiativ (bet. 1996/97:KU4). Regeringen anser att de ändringar som nu föreslås i lagen är av sådan enkel beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse.

Regeringens förslag: Försöksverksamheten med ändrad regional ansvarsfördelning skall fortsätta i Skåne län och Västra Götalands län t.o.m. den 31 december 2010.

Promemorians förslag stämmer överens med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker promemorians förslag eller har inga invändningar mot det. *Statens kulturråd* anser dock att den nationella kulturpolitiken skall hanteras på nationell nivå. Enligt rådet torde förändringarna av den regionala samhällsorganisationen ha gjort det svårare för den enskilde medborgaren att få klarhet i var beslutet om kulturpolitiken fattas. Rådet menar också att möjligheten att bedriva en samlad nationell kulturpolitik kompliceras av att den regionala samhällsorganisationen är otydlig och ser olika ut i landet. *Västra Götalands läns landsting* accepterar en förlängning av försöksverksamheten, men anser att verksamheten med ändrad regional ansvarsfördelning helst skall fortsätta efter 2006 utan tidsbegränsning.

Bakgrund: Försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning regleras i lagen (1996:1414) om försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning.

Enligt 1 § skall försöksverksamheten pågå i Skåne län och Västra Götalands län t.o.m. den 31 december 2006.

I 2 § anges vilka uppgifter som ingår i den ändrade ansvarsfördelningen. I försökslänen skall ett regionalt självstyrelseorgan

1. från och med den 1 juli 1997 från länsstyrelsen överta ansvaret för det sektorsövergripande arbetet med att utarbeta en strategi för länets långsiktiga utveckling enligt de föreskrifter om regionalt utvecklingsarbete som regeringen meddelar (det regionala utvecklingsansvaret),

2. från och med den 1 juli 1997 från länsstyrelsen överta ansvaret för frågor om länsplaner för regional transportinfrastruktur,

3. från och med den 1 juli 1998 från Statens kulturråd överta befogenheten att besluta om fördelningen av statsbidrag till regionala kulturinstitutioner enligt vad som närmare föreskrivs av regeringen, samt

4. från och med den 1 januari 1998 besluta om användningen av regionalpolitiska och andra utvecklingsmedel enligt vad som närmare föreskrivs av regeringen.

Av 2 § framgår också att i Västra Götalands län det regionala självstyrelseorganet endast skall överta uppgifterna enligt punkterna 1, 2 och 4.

Med regionalt självstyrelseorgan avses enligt 3 § i Skåne och Västra Götalands län landstinget.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen har tillsatt en kommitté (Ansvarskommittén) med uppdrag att se över struktur och uppgiftsfördelning inom samhällsorganisationen (dir. 2003:10). Kommittén har därmed även i uppdrag att överväga struktur och uppgiftsfördelning på

den regionala nivån. Kommittén överlämnade i december 2003 delbetänkandet Utvecklingskraft för hållbar välfärd (SOU 2003:123). Över 460 olika instanser, däribland samtliga kommuner och landsting, har beretts möjlighet att lämna synpunkter över betänkandet. I juni 2004 beslutade regeringen om tilläggsdirektiv till kommittén (dir. 2004:93). Av tilläggsdirektiven framgår att Ansvarskommittén skall redovisa resultaten av sitt arbete senast den 28 februari 2007.

För att inte föregripa Ansvarskommitténs samlade bedömning av den regionala nivåns struktur och uppgiftsfördelning bör försöksverksamheten med ändrad regional ansvarsfördelning i Skåne län och Västra Götalands län fortsätta under ytterligare en mandatperiod, t.o.m. den 31 december 2010. Av ovan angivna skäl anser regeringen att det i avvaktan på Ansvarskommitténs förslag inte heller finns anledning att återföra den i försöksverksamheten i Skåne län ingående uppgiften att besluta om fördelning av statsbidrag till regionala kulturinstitutioner till Statens kulturråd.

5 Ikraftträdande

Regeringen bedömer att lagändringarna bör träda i kraft den 1 januari 2006.

6 Ekonomiska konsekvenser

De förslag som läggs fram i propositionen kommer inte att medföra ökade kostnader.

Lagförslag i promemorian Förlängd försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning i Skåne och Västra Götalands län

Förslag till lag om ändring i lagen (1996:1414) om försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning

Härigenom föreskrivs att 1 och 3 §§ och ikraftträdandebestämmelsen till lagen (1996:1414) om försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §³

Under tiden den 1 juli 1997–31 december 2002 skall det enligt bestämmelserna i denna lag genomföras en försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning i Kalmar, Gotlands och Skåne län.

Under tiden den 1 januari 1999–31 december 2002 skall en sådan försöksverksamhet genomföras även i Västra Götalands län.

Under tiden den 1 januari 2003–31 december 2006 skall försöksverksamheten fortsätta i Skåne län och Västra Götalands län.

Under tiden den 1 januari 2003–31 december 2010 skall försöksverksamheten fortsätta i Skåne län och Västra Götalands län

3 §⁴

Med regionalt självstyrelseorgan avses i denna lag

1. i Kalmar län det regionförbund som bildas enligt lagen (1996:1415) om försöksverksamhet med regionförbund i Kalmar och Skåne län,

2. i Gotlands län Gotlands kommun,

3. i Skåne län under tiden den 1 juli 1997–31 december 1998 det regionförbund som bildas enligt lagen om försöksverksamhet med regionförbund i Kalmar län och Skåne län och under tiden den 1 januari 1999–31 december 2006 landstinget, samt

3. i Skåne län under tiden den 1 juli 1997–31 december 1998 det regionförbund som bildas enligt lagen om försöksverksamhet med regionförbund i Kalmar län och Skåne län och under tiden den 1 januari 1999–31 december 2010 landstinget, samt

4. i Västra Götalands län landstinget.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1997 och gäller till utgången av år 2006.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1997 och gäller till utgången av år 2010.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2006.

³ Senaste lydelse 2002:41.

⁴ Senaste lydelse 2002:41.

Förteckning över remissinstanser

Prop. 2004/05:8
Bilaga 2

Efter remiss har yttranden över promemorian Förlängd försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning i Skåne och Västra Götalands län avgetts av Länsstyrelsen i Skåne län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Statens kulturråd, Banverket, Vägverket, Verket för näringslivsutveckling (NUTEK), Skåne läns landsting, Västra Götalands läns landsting, Landstingsförbundet, Svenska kommunförbundet, Kommunförbundet Skåne, Göteborgsregionens kommunalförbund, Kommunförbundet Sjuhärad samt Kommunförbundet Fyrbodal.

Landstingsförbundet och Svenska kommunförbundet har avgivit ett gemensamt yttrande.

Kommunförbundet Skaraborg har beretts tillfälle att avge yttrande men har avstått från att yttra sig.

Yttrande över promemorian har också inkommit från Kristianstads kommun.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 7 oktober 2004

Närvarande: statsrådet Östros, ordförande, och statsråden Lövdén, Ringholm, Johansson Y., Bodström, Sommestad, Karlsson, Lund, Andnor, Nuder, Johansson M., Björklund, Jämtin

Föredragande: statsrådet Lövdén

Regeringen beslutar proposition 2004/05:8 Förlängd försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning i Skåne län och Västra Götalands län